

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina:

Gnojite ozimini z dušikom. — Zavlačevanje travnih mešanic. — Strihnova kaša proti poljskim mišim. — 100 letnica pluga „ruhadlo“. — Priporočljiva korita za vzorne svinjake. — Malo znan škodljivec vinske trte. — V vodi raztopno žveplo „Sulikol“. — Kmetijski tečaji po deželi. — Vprašanja in odgovori. — Književnost. — Kmetijske novice. — Gospodarske stvari. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Gnojite ozimini z dušikom.

Znano je, da učinkuje dušik predvsem na raščo zelenih rastlin, vsled česar nam dobro služi, dokler so te še mlade. Ozimnam smo sicer povečini gnojili že jeseni, vendar je marsikje potrebno, da jim še malo pomagamo na noge, če so slabo prezimile ali če smo jim jeseni preslabo pognojili. V tem primeru je edino umestno, da jim sedaj damo dušika.

Ne učinkujejo pa vsa dušičnata gnojila enako hitro, ker je dušik v njih različno vezan. Na pr. dušik v **apnenem dušiku** se nahaja v obliki amidov, ki se morejo v zemlji šele razkrojiti v amoniak in solitrovo kislino, ki služi rastlini v hrano. Vsled tega to umetno gnojilo ni primerno za spomladno gnojenje zelenih rastlin. Tudi **žveplenokisli amoniak** neradi trosimo po vrhu, ker se izgubi precej dušika iz njega.

Čilski soliter ima v sebi dušik v obliki solitrne kisline, ki je v vodi lahko raztopna, jo torej dež lahko spere h koreninam, v zrak se pa ne more izgubiti. Rastline se hranijo z dušikom v obliki solitrne kisline, vsled tega ne potrebuje dušik v čilskem solitru nikake izpremembe v zemlji, ampak učinkuje takoj na raščo rastlin. Zato je **čilski soliter najprimernejše spomladno gnojilo za ozimine**.

Dušik v čilskem solitru pospešuje predvsem raščo zelenih delov rastlin, zelenilna (klorofilna) zrnca se razmnožijo in zamorejo hitrejšo usvajati ogljikov dvokis iz zraka, listi dobijo temnozeleno barvo. Rastlina pa skoro vidno raste in požene pri žitih prej in krepkeje klasje. Naravno pa tudi je, da bo taka že v mladosti okrepcana rastlina vrgla tudi več in polnejšega zrnja ter debelejšo slamo. Pri tem zadostuje, če pognojimo en oral ozimne setve s 75 kg čilskega

solitra, samo najbolj slabim ozimnam damo po sto kilogramov na oral.

Ker je pa to gnojilo precej drago, se bo marsikateri kmetovalec vprašal: ali se mi izplača gnojenje ž njim? Na to vprašanje nam dajo jasen odgovor uspehi preizkusov gnojenja ozimine s čilskim solitrom 1924. l., ki jih je izvedla poddelegacija proizvajalcev čilskega solitra po vsej Sloveniji. Iz spodaj navedenih uspehov je razvidno, koliko več zrnja in slame se je vsled gnojenja s čilskim solitrom pridelalo na enem hektarju (1 $\frac{3}{4}$ orala) in koliko je znašal čisti dobiček tega gnojenja.

Število preizkusov ozimine	Negnojeno		Gnojeno		Večji pri- delek		Čisti uspeh v dinarjih
	zrno	slama	zrno	slama	zrno	slama	
	k i l o g r a m o v						
pšenica 41	1260	2890	1600	3520	340	630	775
rž 21	1210	36 0	1540	4500	330	860	586
ječmen 14	1370	2620	1770	3200	400	580	590

Pri izračunavanju dobičkanosti gnojenja s čilskim solitrom so kot podlaga služile sledeče cene:

Za čilski soliter 6 Din za kilogram (letos stane 5 Din), za pšenico 4 Din, za rž 3.20 Din, za ječmen 3 Din. V resnici so pa ta žita dandanes na trgu precej dražja.

Iz tega pregleda je torej jasno razvidno, da se gnojenje ozimine s čilskim solitrom pri vseh ozimnah prav dobro izplača, še najbolj pa pri pšenici. Vsak kilogram čilskega solitra nam vrže torej dva in pol kilograma pšenice in 4 kg slame, 2 kg 20 dkg

rži in 6 kg slame, 2 kg 66 dkg ječmena in 3 in pol kilograma slame. To so povprečni podatki iz večjega števila preizkusov, ki so jih izvedli kmetje sami na pobudo gori navedene poddelegacije, ki bo tudi letos nadaljevala z novimi gnojilnimi preizkusi.

Ozimini gnojimo s čilskim solitrom čimprej spomladi, in sicer s 75—100 kg na oral. Kdor hoče torej svoje pridelke zvišati, bo gnojil svoje ozimne setve s čilskim solitrom.

Inž. Lah.

Zavlačevanje travnih mešanic

Eno najvažnejših vprašanj pri posetvi travnikov je to, **kako naj zagrnemo travno seme**, da bo uspešno kילו in poglalo. Mnogo neuspehov, ki jih imajo posamezniki pri posetvi travnega semena, je pripisati temu, da je bilo seme slabo spravljeno v zemljo. Ne slabo seme, ampak **slabo delo** je češče krivo, da ni pravega uspeha s takimi posetvami.

Pomisliti moramo, da je travno seme drobno in lahko, celo prav majčkeno, in da ga ne gre spravljati v zemljo na ta način kakor pšenico ali pa oves. Taka semena potrebujejo previdnega ravnanja. Z navadno brano ga pregloboko zavlečemo, in naj je njiva tudi poravnana že prej z brano. Mnogo semena pride pri takem zavlačevanju tako globoko, da sploh ne more vun. Mnogo semena obleži pa na vrhu in se med kalenjem rado posuši, če nastopi solčno vreme. Na ta način gre eno in drugo seme po zlu.

Poglejte vrtnarja, kako si pomaga, da mu travno seme tako dobro izkalo in da tako gosto raste. On poseje seme na gladko obdelano površje, ga z deskami pritiska na zemljo in potem še pridno zaliva. Tu in tam vidimo, da tudi nekoliko presejane zemlje povrh raztrosi, da ga s tem za spoznanje pokrije. Sedaj pa primerjajte to delo z delom, ki je pri nas po njivah v navadi!

Tudi na njivah treba previdnega in skrbnega dela, če hočemo, da bo travna setev dobro uspela. Postopati pa je sledeče: ko smo oves kot zaščitno rastlino, ki smo ga posejali po surovih brazdah, zavlekli z brano in površje dobro poravnali in zrahljali, je posejati travno mešanico, najprej deteljo zase in potem travno seme. Obojnemu semenu je zaradi lažje setve primešati drobne prsti. Deteljnemu semenu se lahko primeša še tudi mačji rep, ker se mu prilega. Ta ločena setev detelje in trave se priporoča zaradi tega, da se deteljno seme kolikor mogoče po vsem prostoru enakomerno razdeli, kar se v nasprotnem primeru ne posreči tako rado. Detelja se namreč ne da tako enakomerno mešati in sejati med travo zaradi svoje večje teže. Ko smo posejali deteljo in travo, je najbolje, da to seme **samo pri vrhu pomešamo z zemljo**. To dosežemo z njivsko vlačo ali pa z brano, v katero smo enakomerno po vsej širokosti zapleli trnjevi vej, tako da dela brana s trnjevim vejami in ne s svojimi zobmi. Na težki zemlji zadostuje tako zagrinjanje in zamešavanje semen, na rahli zemlji je pa prav, če setev še povajamo in pritismo na zemljo, da seme lažje izkalo. Nekaj škode napravi živina s svojimi stopinjami, zato pa bodi setev dosti gosta, da se ta škoda kolikor mogoče poravna.

R.

Strihninova kaša proti poljskim mišim.

V zadnji številki „Kmetovalca“ je bil objavljen recept za pripravo strihninovega ovsa. Če manjka ophanega ovsa, kakor je bilo nazadnje rečeno, si lahko pomagamo tudi s **kašo**.

Nasvet in navodilo za strihninovo kašo je poslal g. Jos. Novak iz Jame, p. Stražišče pri Kranju, ki nam poroča, da je imel prav ugoden uspeh z zastrupljanjem miši na svojih zemljiščih. Po 8 do 10 zrnov tako zastrupljene kaše je stresel v žive mišje luknje s pomočjo posebne žličke, ki jo je v ta namen sam priredil in ki drži pol grahovega zrnja.

Za en četrt kilograma kaše je vzel 15 gramov strihnina, 20 gramov gumija in samo toliko vode (25 gr), da se gumij dobro raztopi. Najprej je raztopil gumij v emailirani posodi, potem je primešal strihnin, katerega je prej na gladkem papirju razdrobil v prah. Ko je to do dobrega zmešal, je pridelal še 2 žlici v prah stolčenega sladkorja. Na to je vsul v tekočino kašo, ki jo je z leseno deščico toliko časa mešal, da so bila vsa zrnca obdana s to raztopino. Primešal je potem še toliko ajdove moke, da se niso kašna zrnca več sprijemala. Tako zastrupljeno kašo je razgrnil po papirju in posušil na peči.

Kakor nam poroča g. Novak, je treba vse nastavljanje tako zastrupljene kaše izvršiti ob **suhem** vremenu, ker bi v nasprotnem primeru moča odprala strup iz zrnja. — G. Novak nam je poslal tudi vzorec tako zastrupljene kaše v mali stekleničici in dodal tudi žličko, ki jo je sam priredil iz tanjke pločevine.

Pri vsem ravnanju s strihninom je **treba seveda skrajne previdnosti**, ker je strihnin zelo **nevaren in hud strup!** Treba čistega dela in čistih rok. —r—

100 letnica pluga „ruhadlo“.

Letos se poljedelski krogi na Češkem, v Nemčiji in drugod hvaležno spominjajo 100 letnice, odkar sta bratranca **Franc** in **Vaclav Veverka** izumila „ruhadlo“, nov plug, ki je s svojim izvrstnim delom zmagovito prodiral ne le po Češkem, ampak povsod po sosednjih deželah, ki so imele slično lahko zemljo, kakor jo imajo doma na Češkem.

Ta iznajdba je postala epohalnega pomena za vse poljedelstvo, kajti vsi moderni plugi, ki jih danes izdelujejo po svetovnoznanih tvornicah in ki jih kupujemo pod imenom Zakovih in ameriških plugov, so vsaj glede deske, ki je glavni del pluga, posnetek pluga „ruhadlo“.

Ta plug, ki ga po naše lahko imenujemo „rušilec“, ima čisto posebno desko, ki je štirioglasta, 35 cm visoka in 37 cm dolga, ki je z lemežem vred iz enega kosa, strmo ležeča in navzgor nekoliko zavita. Čisto drugačna je kakor deska pri našem navadnem plugu. Spredaj na gredlju tudi ni nobenega noža ali črtala, tako da reže brazde deska sama. Pri oranju s tako desko se brazda sproti ruši, se sproti drobi in sesuje (prekucne) in pri tem obračanju pomeša. Na preorani zemlji ne ločimo običajnih brazd kakor pri nas, ampak vse površje izgleda **zrušeno**, tako da je izbrisana skoraj vsaka sled posameznih brazd. Mogoče je tako delo seveda le na zemlji, ki je rahla in drobljiva. Čim hitreje delamo s tem plugom — in

to je pri lahki zemlji in konjski vpregi mogoče — tem bolj se zemlja pri oranju ruši, drobi in meša.

Iznajdba „ruhadlo“-pluga je pomenila za izboljšanje češkega poljedelstva tako velik napredek, da so postavili v Pardubicah l. 1883. v znak hvaležnosti velik in lep spomenik, ki nosi napis „Iznajditelja ruhadla, bratrancema Veverka“.

Kolikor je znano iz življenja teh mož, je bil pravi izumitelj pluga Franc Veverka, rojen kot preprosti kmetijski sin 3. marca 1799. l. v Rybitvah pri Pardubicah na Češkem. Že v zgodnji mladosti je kazal posebno veselje s popraviljanjem hišnega in gospodarskega orodja. Najbolj mu je šlo pa po glavi izboljšanje starokopitnega „arlna“, tistega prvotnega „drevesa“, ki nima nobene deske, ampak samo lemež.

Pri tem delu mu je zvesto pomagal njegov bratranec in tovariš Vaclav Veverka, ki je po modelu Franca izdelaval tudi prve pluge „ruhadlo“. Povestnica pravi, da je Franc Veverka umrl v revščini, ko je bil 50 let star.

Pri nas v Sloveniji nismo poznali „ruhadlo“-pluga v izvorni sestavi, dasi bi imeli zanj semintja pripravno zemljo. Pač pa izkoriščamo to znamenito iznajdbo pri drugih plugih, ki se širijo po naši deželi in ki so posneti po deski in lemežu ruhadlo-pluga. Zato se z veseljem in hvaležno tudi pri nas spominjamo teh vrlih mož, ki sta s svojim izumom spravila velik preobrat v obdelovanju naše zemlje in ki sta s tem položila temelj za bolj uspešen napredek našega poljedelstva. Časten jima spomin! **R.**

Priporočljiva korita za vzorne svinjake.

V letošnji 4. številki „Kmetovalca“ je bil objavljen vzorni načrt za svinjake. Naj podam tudi jaz svoje mnenje o notranji opreми svinjakov, zlasti o praktičnih koritih.

Na prvem mestu povdarjam, da bi za primer, ako bi bila lesna tehnika popolna, zagovarjal najodločnejše, da v hlev in svinjake sploh ne spada niti železo, niti kovina. Ker te popolnosti danes še nimamo, si moramo izbirati od preostalega, kar smatramo po izkušnji za najbolj praktično.

S tega stališča priporočam takozvana „Bobis“-korita, in sicer zato, ker so vsi, ki imajo že skozi več let taka korita v rabi, nasproti meni pohvalili o njih izredni praktičnosti. Za „Bobis“-korita si je že pred svetovno vojno priporočil dolgoletni član naše Kmetijske družbe, ključavničarski mojster v Bohinjski Bistrici, g. Jak. Malenšek, v takratni Avstriji, Madjarski in Nemčiji „patent“ in je to iznajdbo že pred vojno naša družba označila kot praktično napravo.

V svrhu lažjega umevanja za nadaljnja izvajanja dodajam tri nazorne slike teh korit, in sicer:

1. „Bobis“-korito v navadni legi,
2. „Bobis“-korito, obrnjeno in pripravljeno za snaženje ter

Pod. 12. Obračalno Bobis-korito v navadni legi.

3. sliko treh v lesene svinjake vdelenih „Bobis“-korit.

Oprekanju, da železje v hlevu ali svinjaku hitro rjavi, odgovarjam, da se da to s pravilno izpeljano ventilacijo lahko odvrčati s tem, da se železje vsake 3—4 leta prepleska najpreje z minijem

* „Bobis“ znači začetne zloge Bohinjske Bistrice.

in nato še s poljubno oljnato barvo; ako pa ostaja časa za pravilno sušenje, potem je seveda najpriporočljivejše, da pleskamo korita z barvami, ki smo jih napravili s pomočjo sirovega lanenega olja. Za tako prepleskanje ni treba poklicnega pleskarja, marveč ga vsak kmetovalec lahko sam izvrši, pri čemer pa mora imeti pred očmi, da je pred pleskanjem samim treba odstraniti od železja vso rjo in prejšnjo barvo z gosto železno krtačo.

Sedaj pa k opisu korit. Korito samo je napravljeno iz vlitnega železa, omrežje in vrata pa iz kovanega železa. Stebri vsega omrežja so „železne šine“ v obliki črke **u**. Na te stebre je vse omrežje z vratni in koritom vred pritrjeno, vendar tako, da se da odstraniti vsak čas z najmanjšim trudom, ker vtikanje in snemanje ne dela nikakih težav. Za primer, da se v svinjaku, oziroma hlevu pojavi kužna bolezen, se vse železno ogrodje izlahka sname, prenese na dvorišče ali kam drugam in tam temeljito razkuži, kar bi pri leseni ali betonski konstrukciji delalo vedno težave in stroške.

Korito samo leži na tečajih, da se lahko obrača poljubno na vun in na znotraj; pri mladih pujskih se tudi lahko zniža za 10 cm, in to vse z enim samim potegljajem in s pomočjo nalašč za to pripravljenega ročaja, ki je iz vseh slik razviden.

Omrežje pri koritu samem je tako sestavljeno, da se ga s prej omenjenim ročajem lahko naprej postavi pred korito, ali postavi nazaj za koritom; to je

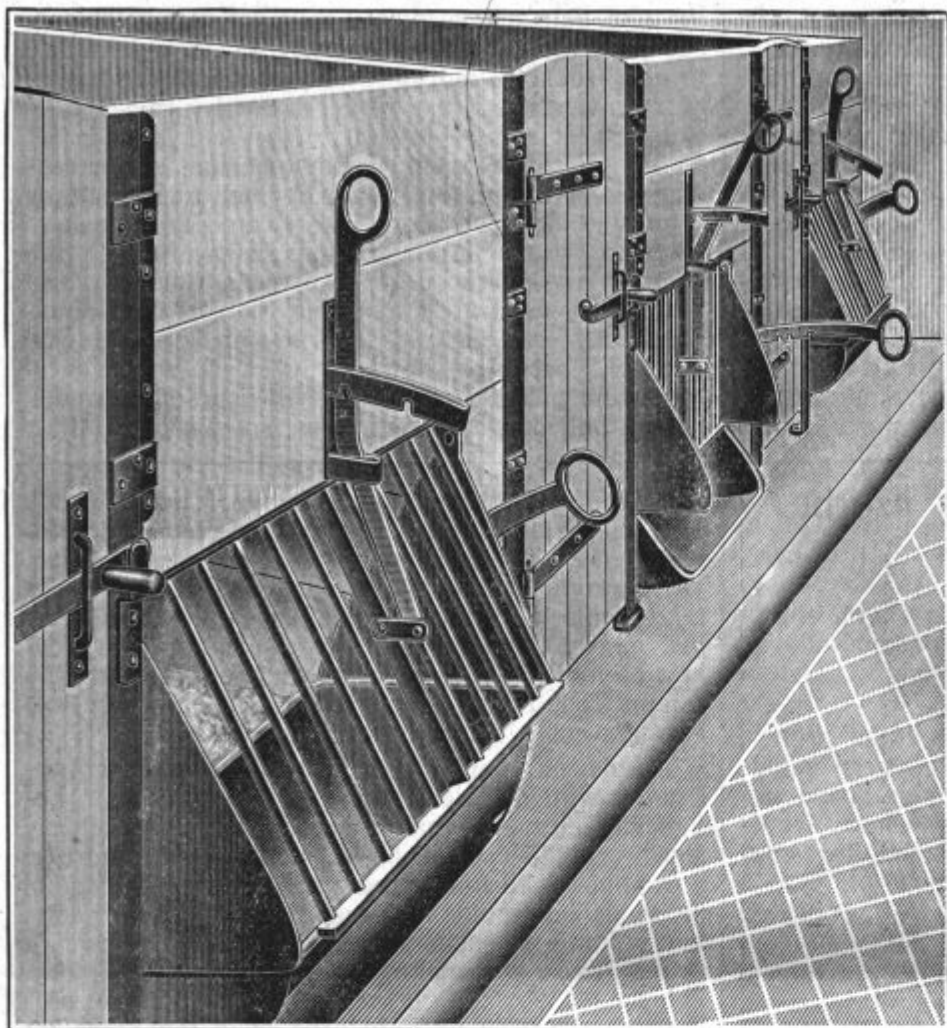

Pod 13. Bobis-korito naprej obrnjeno v svrhu snaženja.

pri krmljenju zelo važno, važno pa tudi za mirno in temeljito snaženje korita samega.

Te vrste korita imajo pa še to prednost, da pri krmljenju samem živali lahko opazuješ.

Vzorec takega korita je članom pri centrali na vpogled; kdor se zanima podrobneje, naj se glede nabavnih stroškov obrne na spredaj navedenega izumitelja v Bohinjski Bistrici, **Alf. Mencinger.**

Pod. 14. Tri Bobis-korita, vdelana v lesen svinjak.

Malo znan škodljivec vinske trte.

Ravnatelj Andrej Žmave, Maribor.

Gosenica zemljemerka (rombni pedic, mera, geometra, boarmia gemmaria) živi kaj rada na bršljanu, na srobotu, na divji trti ali viniki, na kozjih parkeljcih ali kovačnjaku, a ne prizanaša niti jablani, hruški, slivi, črešnji, marelici. Ponekod nastopa tudi kot opasen škodljivec žlahtne vinske trte; tako je rombni pedic že precej razširjen v nekaterih vinarskih področjih našega Posávja, po Vipavskem in drugod.

Metulj leta tupatam že junija in ga je najti do septembra, a samo zvečer in ponoči. Podnevi posedava na trtah in drevesnih deblih. Samica leže jajčeca posamezno na navedene rastline. Včasih se izvale prve gosencičice že julija, zadnje pa septembra, kakor so se pač jajčeca legla po vrsti. Gosenice ne napravijo do jeseni Bog ve kake škode in se — sicer še nedorasle, le kak cm dolge — ob neugodnem vremenu poskrijejo v zimska zavetišča. Toplo spomladno solnce jih včasih že prav rano izvabi na svetlo, navadno se pa škodljivec pojavi na rozgah, čim začnejo očesa brsteti, ki so mu — kakor mladi listi sploh — sladka paša. Požrešna gosenica oguli tako kar več trsov popolnoma. Začetkom junija navadno doraste in se spusti po pajčevinasti niti na zemljo, v kateri se plitvo zabubi. Čez nekoliko tednov sfrči iz bube metulj in tako se opisana me-

tamorfoza ponavlja. Gosenice, ki bolj dolgo žro, se naravno pozneje zabubijo in tudi nje metulji se kasneje pojavljajo itd.

Truplo metulja je približno $1\frac{1}{2}$ cm dolgo, razpeta krilca pa mu merijo kake 4 cm. Krila so rjavkastosiva in lepo temnorjasta, zaradi česar je metulja težko opaziti, ker je sličen lubu, na katerem sedi. Dorasla gosenica je do 4 cm dolga, sivorjava, po hrbtu, spredaj in zadaj z dobro vidno temnosivo črto, po ostalem hrbtu rumenkasto, ob koncu hrbta pa belkastorjasta. Trebuh je bolj svetle rjavosive barve z belo do belorumenno črto, ki je črno obrobljena. Gosenica ima samo 5 parov nog, 3 pare čisto spredaj na oprsju, 2 para v nekoliko večji razdalji drug od drugega koncem telesa. Ta razvrstitev nog ji omogoča značilno hojo (dela pedi, „meri“, a pri tem nas spominja na romb), dočim se običajne gosenice z 8 pari nog pomikajo s kraja na kraj čisto drugače, več ali manj stegneno. Značilno je tudi, kako se gosenica zemljemerka včasih oprime z zadnjimi nogami rastline, se nekako postavi nanje, z ostalim telesom pa moli v zrak kot kak suh štrceljček.

Ker temu in tudi drevesnemu, odnosno trsnemu lubu po barvi sliči, jo je težko opaziti. Kakor metulj je tudi buba približno 1 in pol cm dolga in svetlorjava.

Pokončevanje: pobiranje in uničevanje gosenic, čiščenje trsja ob rezi, temeljito obdelovanje zemlje (zaradi bube).

Nadučitelj Medved v Pišecah pri Brežicah je opozoril na nevarnost tega škodljivca pri nas že pred kakimi desetimi leti, zadnjič pa v 7. številki „Kmetovalca“ 1920.; v št. 9. „Kmetovalca“ 1921. se zemljemerka ponovno omenja. Predmet zasluži več pozornosti. Opis tega škodljivca s **sliko** je sprejet v knjigo „Vinarstvo“, ki je pravkar v tisku.

V vodi raztopno žveplo „Sulikol“.

Že l. 1923. sem podpisani opozarjal v „Kmetovalcu“ na vrednost koloidnega žvepla „Sulikol“ za zatiranje trtne plesnobe (oidija), ki naj bi se jo še pri nas preskusilo. Lani je to sredstvo oddajala med drugimi tudi Kmetijska družba in so ga mnogi vinogradniki že rabili.

Na poziv v 24. številki lanskega „Kmetovalca“ se je oglasilo več vinogradnikov, da poročajo, kako se jim je sulikol obnesel, zato najvažnejša teh poročil tu navajam:

1. G. J. **Zadavec**, Središče, piše sledeče: Sulikol sem uporabljal kot primes h galicnoapneni brozgi pri prvem in dru-

gem škropljenju, prvič v obliki tekočine, drugič kot prašek v množini kot jo je priporočal „Kmetovalec“. Z uspehom sem zadovoljen in smatram, da je „Sulikol“ edino sredstvo, ki se da v vlažnih letih proti oidiju uporabiti, zlasti ker takrat ne pride navadno žveplo do učinka. Oidij se pri meni ni pokazal in so trte izgledale tudi bolj sveže zelene kot druge.

2. G. J. Kodrič v Sv. Križu pri Kostanjevici poroča, da je imel s sulikolom nepričakovano dober uspeh.

3. G. Léopold Vidmar v Št. Rupertu pri Mokronogu poroča: Prvič sem škropil trte dne 30. maja 1924. z 1 odstotno galičnoapneno raztopino brez sulikola, drugič 16. junija z eno in pol odstotno galičnoapneno brozgo istotam brez sulikola. Tretjič sem škropil dne 30. junija z 2 odstotno galičnoapneno zmesjo, ker pa sem opazil takrat že plesnobo na grozdju, sem po Vašem nasvetu primešal „Sulikol“, nisem ga pa mogel več dobiti kakor 250 gr (tekočega), zato ni zadostoval za ves vinograd. Na posodo 180 l škropiva sem dal 100 gr sulikola. Škropil sem zjutraj zarano, ko pa je solnce prisijalo, čutil sem duh po žveplu, kakor da bi bil žveplal. Tako sem pripravil in porabil dve posodi škropiva. Za tretjo mi je ostalo samo še 50 gr sulikola, ker je bilo premalo, sem pridobil še 2 kg salojidina. Ostalo trtje sem škropil samo z galico.

Čeprav sem rabil manj sulikola, kakor ste Vi priporočali, je bil uspeh jako dober. Listje in grozdje je ostalo do zadnjega zdravo in sem nabral na tem trtju toliko grozdja kot druga leta. Tudi tam, kjer sem vzel le polovico sulikola in ostanek nadomestil s salojidinom, je bil uspeh dober, čeprav malo slabši kakor v prvem primeru.

Tretje pa, kjer sem škropil samo z galico, je popolnoma odreklo, napadeno je bilo od peronospor in od plesnobe tako, da nisem na njem skoraj nič pridelal.

4. G. Florian Zorko v Družinski vasi pri Beli cerkvi na Dolenjskem poroča, da je rabil sulikol pri trikratnem škropljenju po 100 gr na 150 l galičnoapnene škropilne zmesi. Učinek je bil dober; plesen se je sicer tu pa tam pojavila, pa ni napravila nobene škode. Posebno dober je bil učinek na kraljevini, ki je bila pri njem prav zdrava, pri sosedih pa hudo napadena. Ker je prišla koncem leta toča, ne morem glede trgatve (množine pridelka) nič zanesljivega poročati.

5. Ga. Julija Rudež na Tolstem vrhu poroča, da je imela s sulikolom izredno dober uspeh pri portugalki, ki je silno občutljiva proti oidiju. Prejšnja leta se ni mogla vkljub žveplanju ubraniti oidiju. L. 1924. je ostala portugalka čisto zdrava in je pridelala navzlic neugodnemu vremenu polovico več grozdja kot prejšnje leto.

6. Gospa Ružica Jurkovič, poštarica in posestnica v Rasinji na Hrvaškem, poroča: Škropila sem po navodilu; prvič sem dodala 50 gr, drugič in tretjič po 100 gr sulikola na 100 litrov galičnoapnene zmesi. Uspeh je bil dober, plesnoba se je tu pa tam sicer pojavila, ker je bilo vreme jako mokro, škode pa ni bilo in zato smatram sulikol za veliko boljše kakor navadno žveplo.

7. G. nadučitelj V. Bercé v Št. Janžu na Dolenjskem piše: Sulikol sem rabil po navodilu, uspeh je bil krasen, grozdje brez plesnobe. S tem sredstvom je prihranjeno mnogo dela, in se ni treba ozirati na sonce kakor pri navadnem žveplu.

8. G. Fr. Prijatelj v Tržišču pri Mokronogu piše, da je rabil „Sulikol“ po predpisu, in sicer z najboljšim uspehom. Osobito na portugalki v nizki legi, ki je bila prejšnja leta vedno hudo napadena od oidija, se to leto plesen ni pokazala in mu je dala trta lep pridelek.

9. Gosp. R. Ogrisev v Strmbregu pri Pesnici poroča, da se je pri njem „Sulikol“ dobro obnesel in da ga smatra za jako dobro sredstvo proti plesnobi kot primes h galici.

10. G. dr. Vilimek na Bizeljskem poroča, da je poleg sulikola, ker se je bal neuspeha, njegov viničar tudi žveplal. S

tem kombiniranim postopanjem se je ohranilo grozdje popolnoma zdravo, medtem kot je v prejšnjih letih vkljub uporabi žvepla povzročila plesen veliko škodo.

Ostala poročila (3) navajajo, da se vsled hudega napada peronospor, oz. vsled toče, ni mogel uspeh konstatirati.

Tudi v vinogradu kmetijske šole na Grmu se je sulikol dobro obnesel in so ostale ž njim škropljene trte zdrave.

V nekem oddelku, kjer je zasajena vrsta silvanec, ki je zelo občutljiva, se je vkljub uporabi navadnega žvepla pojavil meseca julija oidij. Takoj ko je to podpisani opazil, je dal napadene trte poškropiti s sulikolom in se je bolezen ustavila.

Iz vseh teh poročil je videti, da se je sulikol proti oidiju, da celo morda tudi nekoliko proti peronospori, dobro obnesel. Zato je gotovo priporočljivo, da ga letos rabimo v večjem obsegu. Vsi poročevalci izražajo željo, da bi ga letos zopet dobili in zato je na mestu, da ga Kmetijska družba priskrbi, in sicer v obliki praška, ker je v tej obliki cenejši.

Po izkustvih tu in zunaj naše države (zlasti v Avstriji) kaže sulikol rabiti v nekoliko močnejši raztopini. Da se njegova raba in pravilna škropiva olajša, naj bi se oddajal v zavitkih po odmerjenih porcijah z natančnim navodilom za uporabo. To bo njegovo uporabo zelo olajšalo.

Ravnatelj B. Skalicky, Grm, Novo mesto.

Kmetijski tečaji po deželi,

Dne 16. in 17. februarja so se vršili sledeči tečaji:

16. Kmetijski tečaj v Št. Lovrencu na Pohorju. Predavala sta prof. inž. Petkovšek in okr. ekonom Šega, oba iz Maribora. Prvi je obdelal gnojila in gnojenje, pridelovanje krme, obnovitev travnikov, pridelovanje travniškega semena, krmljenje živine in najpotrebnejše o knjigovodstvu. Drugi predavatelj je poučeval o vzgoji in oskrbovanju sadnega drevja, o sadnih škodljivcih, pravilni napravi sadjevca, o vzreji in o odbiranju živali za plemo. Praktično se je razkazovalo hleve in sadne vrtove, kjer se je dalo vsa potrebna pojasnila o precepljevanju in pomlajevanju drevja itd. Udeležba 20 do 22 oseb. Zanimanje povoljno.

17. Kmetijski tečaj v Ljutomeru, na katerega sta odšla družbeni tajnik inž. Lah in viš. vinarski nadzornik Matjašič. Navzlic priglasilu zadostnega števila udeležencev, se tečaj ni mogel vršiti, ker niso prišli zavezani prigašenci blizu. Kmetijska podružnica pripisuje udeležbo malomarnosti ondotnih posestnikov in mladine.

18. Kmetijski tečaj v Št. Pavlu v Sav. dolini, katerega sta vodila viš. sadjarski nadzornik Goričan in živ. referent Zupanc iz Celja. Prvi predavatelj je vzel najpotrebnejše nauke o gnojenju, gnojiščih in gnojenju, drugi dan pa glavne stvari iz sadjarstva. Drugi predavatelj je obdelal pridelovanje krme s posebnim ozirom na travništvo, krmljenje živine, odbiranje plemenskih živali in najvažnejše o svinje- in kurjereji. Zanimanje zelo veliko. Razgovori živahni. Udeležba prvi dan 24, drugi dan 58.

Dne 26. in 27. februarja so se vršili sledeči tečaji:

19. Kmetijski tečaj v Izlakah. Na tem tečaju sta poučevala družbeni tajnik inž. Lah in pom. okrajni ekonom Jereb. Prvi je predaval o obdelovanju zemlje in o gnojenju, o živinoreji in o mlekarstvu. Drugi predavatelj je obdelal domača in

umetna gnojila, pridelovanje krme, travništvo in nekatera važna vprašanja iz sadjarstva. Udeležniki so si ogledali razne zgledne naprave na posestvu g. Lovrača, kakor hlev, gnojišče, svinjak, z drenažo osušena zemljišča. Na sadnem vrtu se jim je razkazovalo čiščenje in precepljevanje drevja. Udeležba je bila oba dneva 59 do 72 oseb. Zanimanje veliko in splošno.

20. Kmetijski tečaj v Semiču sta vodila ravnatelj Skalic z Grma in okrajni ekonom Kafol iz Novega mesta. Prvi je po uvodnih besedah o potrebi strokovne in stanovske izobrazbe predaval najprej o kletarstvu in potem o vinogradništvu in je oboje pojasnjeval s praktičnim razkazovanjem v kleti in v vinogradu. Drugi predavatelj je obdelal domača in umetna gnojila in način gnojenja z različnimi gnojili, dalje živinorejo s posebnim ozirom na rejo telet in krav v zvezi s povzdigo mlekarstva, in končno sadjarstvo. Praktično se je učilo čiščenje in precepljevanje drevja. Udeležba 50—70 oseb. Zanimanje prav povojno.

21. Kmetijski tečaj na Dobravi pri Kropi. Predavala sta viš. sadj. nadz. Humek in okr. ekonom Sustič. Prvi je vzel najvažnejše iz sadjarstva, o slabem oskrbovanju drevja in o prevelikem številu raznih sort, nadalje o gnojenju in precepljanju sadnega drevja in o priporočljivih sadnih sortah. Vse potrebno se je tudi praktično kazalo in izvajalo. Drugi predavatelj je obdelal gnojenje, umetna gnojila, pridelovanje krme in živinorejo. Zanimanje zelo živo, kar so pričali tudi poznejši razgovori. Povprečen obisk 40 oseb. (Dalje prih.)

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na vsa kmetijsko-gospodarska vprašanja se načelno odgovarja le v „Kmetovalcu“ in le na vprašanja udov, ki so podpisana s polnim imenom. Kdor želi pismenega odgovora, mora priložiti 3 dinarje za stroške.

Vprašanje 22. Na ilovnatih njivi, precej revni na apno, nameravam letos zasaditi krompir. Gnojil bom s hlevskim gnojem, poleg tega pa še tudi s kakimi umetnimi gnojili. Ali bi bilo umestno poskusiti gnojenje z mavcem (gipsom)? Ali smem mavec potrositi v vrste in skupaj zagrebsti, ne da bi škodil krompirju? Ali je mavec enake kakovosti, kakor je bil svoječasn, ko smo ž njim gnojili detelji? **Kako gnojim z mavcem?** (A. G. v M.)

Odgovor: Mavec je apnovo gnojilo, ki posebno ugodno učinkuje na zemljah, katerim primanjkuje apna, v splošnem pa najbolj pri deteljah in stročnicah. Apno samo ne učinkuje toliko kot hranilna snov, ampak mnogo več vsled tega, ker pospešuje v zemlji razkrajanje raznih hranilnih snovi, zboljšanje zemlje in delovanje bakterijev. Razentega deluje mavec še s svojo žveplovo kislino. Iz tega lahko razvidite, da je gnojenje z mavcem hvaležno vsaki zemlji, ki ji primanjkuje apna; toliko bolj hvaležno pa tam, kjer sejemo deteljo, lucerno, fižol, grah in druge stročnice. Krompir je rastlina, ki potrebuje veliko gnojila in ki izkoristi tudi manj razkrojeni hlevski gnoj. Z gnojenjem krompirju z mavcem boste v zemlji pospešili razkrojavanje hranilnih snovi in s tem povečali pridelek. Toda še večji uspeh boste dosegli, če pognojite krompirju še s kalijevo soljo, in sicer s 150 kg na ora, kajti krompir je rastlina, ki potrebuje posebno veliko kalija. Mavec lahko potrosite v vrste h krompirju, ne da bi škodoval kalijevosti, vendar se bolj priporoča, če ga potrosite enakomerno po vsej njivi in ga skupno z gnojem zaorjete, ker prihaja potem enakomernije do učinka. Mavec, ki ga Kmetijska družba sedaj oddaja, je iste kakovosti kakor svoječasn in nikakor ne zaostaja v svoji učinkovitosti za predvojnimi mavcem. L.

Vprašanje 23. Ker je letos fižol mnogo cenejši kakor oves, bi radi krmili fižol namesto ovs. Ali je priporočljivo krmiti kuhan fižol namesto ovs mladim telicam in koliko na dan? **Ali morem nadomestiti oves s fižolom?** (P. P. v S.)

Odgovor: Fižol je zelo redilno krmilo, ki ima v sebi 25 do 27 odstotkov beljakovin, 1 in pol odstotka tolišče in 48 do 50 odstotkov skrobnih snovi. Njegova skrobna vrednost znaša 66.6 (pri ovsu 55—63). Že iz tega je razvidno, da je fižol dragoceno hranilo tudi za živino, vendar pri konjih ne more popolnoma nadomestiti ovs. Dober je tudi fižol za vole in molzne krave, a najboljši pa za živino za pisanje. Zelo ugodno učinkuje tudi na razvoj mlade živine ter nam pri njej lahko popolnoma nadomesti oves. Za krmljenje telet se uporablja fižol lahko kuhan ali pa zmlet. Preveč ga pa ni pokladati. Telicam bi bilo pokladati pol do tri četrte kilograma fižola na dan in glavo. L.

Vprašanje 24. Nekateri posestniki trdijo, da je hmelju najbolje gnojiti samo s kuhinjsko soljo, bolje kot z drugimi umetnimi gnojili. Koliko odstotkov kalija vsebuje kuhinjska sol? **Ali je kuhinjska sol dobro gnojilo?** (I. G. v L.)

Odgovor: Kuhinjska sol ni nikako direktno umetno gnojilo, ampak pomaga samo posredno pri gnojenju in prehranjevanju rastlin. Tudi ne vsebuje skoraj nikakega kalija, ampak natrij. Kot posredno gnojilo je vsled tega važno, ker pomaga izločevati iz zemeljskih kalijevih spojin kalij, iz amoniakovih spojin amoniak, iz fosfatov pa fosforno kislino. Šele v tej obliki prihajajo te prvine kot hranilo v korist rastlinam. Ravnotako raztaplja apnene in magnezijeve soli, ki se potem lažje izperejo v globino. Za gnojenje s kuhinjsko soljo so posebno hvaležni krmska repa, ječmen in konoplja. Tudi travniki in zelenjadni vrtovi kažejo viden učinek po gnojenju ž njo. Pri uporabi dušičnatih gnojil posreduje sol njih boljše izrabljanje, vsled česar zadostujejo manjše množine umetnih gnojil te vrste. Po dosedanjih preizkusih učinkuje ta sol tudi na rodovitnost hmelja, znano pa še ni, v koliko se izboljša ali poslabša kakovost pridelka. Verjetno je torej, da so Vaši sosede lep uspeh pri hmelju pripisovali ravno gnojenju s kuhinjsko soljo. Da se končno veljavno doseže porabljive podatke učinka kuhinjske soli na količino in kakovost pridelka pri hmelju, bi bilo priporočati, da se taki preizkusi nadaljujejo. Dokazano je tudi, da se kuhinjska sol bolje sponaša na težkih zemljah kakor pa na lahkih, na katerih se hranilne snovi prehitro izperejo v spodnje plasti. Važno pa je vprašanje, ali se izplača gnojiti s kuhinjsko soljo, dokler je tako draga. L.

Vprašanje 25. Imam nekaj panjev čebel, ki jih nameravam krmiti z medom. Ali je umestno, dodati medu vodo in polagati veliko medu naenkrat ali le po malem? **Kako krmim čebele?** (I. N. v Ž.)

Odgovor: Če se hočete poučiti o umnem čebelarstvu, nabavite knjigi „Janša: Nauk o čebelarstvu, priredil M. Humek“ in „Naš Panj od Žnidaršiča“, ki jih dobite v Jugoslovanski knjigarni. V teh spisih dobite natančna navodila, kako imate krmiti čebele in sploh kako ravnati z njimi. V kratkem Vam navajamo, da je najboljša krma za čebele sam med ali pa vsaj mešan s sladkorjem. Med moramo za pisanje razredčiti, in sicer prilijemo na 1 kg medu četrto litra vode. Pitati moramo ponoči, in sicer ne veliko množino naenkrat, ampak le toliko, kolikor porabijo v dveh, treh dneh. Splošno priporočajo, naj bo krma mlačna, vendar po izkustvih g. Žnidaršiča ni razlike med krmljenjem s toplo ali mrzlo krmo. Vsa podrobnejša navodila dobite v omenjenih knjigah. L.

Vprašanje 26. Za spomladno gnojenje pšenice, ječmena in ovs nameravam gnojiti s superfosfatom, kalijevo soljo in čilskim solitrom. Ali je to gnojenje pravilno? Ali smem z vsemi tremi gnojili hkratu gnojiti in ista pred uporabo poljubno zmešati? Koliko posameznih gnojil se vzame na hektar? **Kako pognojim jaremu žitu?** (M. O. v O.)

Odgovor: Za vsa ta žita vzamete na hektar po 150 kg kalijeve soli, 300 kg superfosfata in 150 kg čilskega solitra.

Kalijevo sol, superfosfat in polovico čilskega solitra zmešate pred gnojenjem skupaj, potrosite to mešanico po zorani njivi in jo pred setvijo z brano spravite v zemljo. Čez trfi do štiri tedne potrosite po zelenih rastlinah, ko so suhe, torej ne ob rosi ali po dežju, ostalo polovico čilskega solitra. Na ta način boste pravilno gnojili jaremu žitu. L.

Vprašanje 27. Po naši okolici se je pri kravah v večji meri pojavila bolezen kužno vnetje spolovil, ki je seveda napadla tudi bike. Po zaskočenju nastopi krvavitev, v notranjosti hudo vnetje, zunaj se opazi oteklina in pozneje gnojenje. Ker je ta bolezen za vso okolico velika škoda, ker ostanejo krave jalove, bi bilo dobro jo splošno zdraviti. **Kako zdravim kužno vnetje spolovil?** (F. Z. v V. S.)

Odgovor: Kužno vnetje spolovil je dolgotrajna, nalezljiva bolezen krav, ki napade tam, kjer se pojavi, skoro vse krave, ki pridejo skupaj z okuženimi bikli. Zdravljenje kužnega vnetja spolovil se vrši s tem, da se izpira sluzna koža sramnice z enodstotno lizolovo vodo, a odvrta se jo z razkuževanjem hleva in živali, ki pridejo v dotiko z domačo živino. Najboljše pa storite, če se obrnete na županstvo, da uradno zaprosi okrajnega živinozdravnika, da pride v okraj, pregleda živino v raznih hlevih, ugotovi pravo bolezen in naroči, kako se mora zdraviti. Edino s skupnim postopanjem vse občine zamorete zatirati bolezen, kajti posameznik je proti njej brez moči. L.

KNJIŽEVNOST.

Izšla je v založbi Kmetijske tiskovne zadrage v Ljubljani, Janez Trdinova ulica, praktična knjižica za podeželske gospodinjice in dekleta: „Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta“. Knjižica velja 6 Din in se naroča pri gori imenovani zadrugi. Priporočamo jo, ker je prilagoden kmečkim razmeram, kakor še nobena doslej.

Načrt zakona o šumama in zašumljavanju kraljevine SHS je naslov knjigi, ki jo je sestavil inž. Ante Ružič, kr. šumarski svetnik, in izdala podružnica Ljubljana Jugosl. šumarskega združenja. Knjiga obsega na 137 straneh najprej splošne policijske in gospodarske predpise, ki se tičejo vzdrževanja in varstva gozdov, gospodarstva z gozdi in pospeševanja gozdarstva. V drugem in tretjem delu ima določila gozdne uprave glede administrativnega postopka, zastarelosti, kazenskih odredb, pristojnosti in sodstva. K sklepu podaja pregled našega gozdarstva, gozdne uprave in nadzorstva, naloge gozdarske politike, podatke o gozdnem gospodarstvu in izkoriščanju gozdnih proizvodov itd. — Knjiga se prodaja pri Jugosl. Šum. Udruženju v Zagrebu, Šumarski dom, za člane po 30 Din, za nečlane po 60 Din.

KMETIJSKE NOVICE.

„Živinorejska zveza“ za politični kamniški okraj tem potom sporoča, da ne bo priredila dne 14. aprila premovanja plemenskih bikov v Kamniku, ker bo priredila pokrajinska uprava letos razstavo in premovanje v našem okraju za vso plemensko živino. Takrat bodo imeli tudi bikorejci priliko razstaviti svoje bike. Občni zbor se bo vseeno vršil dne 14. aprila ob poldesetih pri Kristofu v Kamniku.

Vrtnarska predavanja v Ljubljani. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je priredila tekom zadnjega časa tedenska predavanja iz vrtnarstva in sadjarstva, in sicer od 28. januarja do 11. marca o sledečih vprašanjih: o obdelovanju vrtnih zemlje (Fr. Črnagoj), o pridelovanju listnate zelenjave (A. Skuli), o cvetličah čebulnicah in gomoljnicah (A. Bukovic), o vrtnem orodju (Fr. Črnagoj), o izbiri in hranjenju

nju sadja (M. Humek), o nabavi in pridelovanju semen (M. Humek) in o umetnem gnojenju vrtov (V. Rohrman). Vsa predavanja so bila dobro obiskana, kar kaže na veliko zanimanje sadjarskih in vrtnarskih krogov v Ljubljani.

Nakup. žrebcev. Drž. komisija za nakup angleških polnokrvnih in belgijskih žrebcev je nakupila na Francoskem 2 angleška polnokrvna žrebca, in sicer enega za 350.000, drugega za 180.000 franc. frankov. Prvi se je polegel 1. 1914. in ima bogato dirkalno karijero za seboj, drugi se je polegel 1. 1921. Oba sta prišla v državno kobilarno v Lubičevem v Srbiji, kjer se bosta rabila tudi za zasebne kobile, polnokrvne angleške pasme. V Belgiji je komisija nakupila 18 belgijskih žrebcev za povprečno ceno po 16.660 belgijskih frankov. Ti žrebci se bodo oddali na Hrvaško, Medjimurje in Prekmurje.

GOSPODARSKE STVARI.

Naš izvoz v l. 1924. je znašal po vrednosti v milijonih dinarjev (v oklepajih so pa odstotki skupne vrednosti izvoza) in sicer: žito 804.7 (8.44%), turščica 585.2 (6.13%), pšenična moka 343.1 (3.60%), živa živina 745.3 (7.81%), živi konji 231.7 (2.43%), žive svinje 271.4 (2.84%), meso 538.4 (5.65%), jajca 618.5 (6.48%), les 1.786.8 (18.74%), surovi baker 364.5 (3.63%). — Najglavnejše države, v katere je šel naš izvoz, so bile po vrednosti v milijonih dinarjev (v oklepajih so odstotki skupne vrednosti izvoza), in sicer: Italija 2.757.3 (28.91%), Avstrija 2.333.0 (24.46%), Češkoslovaška 943.7 (9.89%), Madžarska 756.1 (7.93%), Grčija 676.2 (7.09%), Švica 389.5 (4.08%), Nemčija 389.0 (4.08%), Francija 362.9 (3.80%), Rumunija 252.6 (2.65%), Anglija 131.5 (1.38%). — Nad polovico našega zunanje trgovinskega prometa je bilo z Italijo, Avstrijo in Češkoslovaško. — Po podatkih generalne direkcije carin je znašal ves izvoz 3.915.700 ton v vrednost 9.588.774.432 dinarjev. Ker je znašal ves uvoz 1.127.686 ton v vrednosti 8.221.743.552 dinarjev, znaša višja vrednost izvoza 1.317.030.880 dinarjev, tako da je trgovinska bilanca za l. 1924. aktivna za okroglo 1.32 milijarde dinarjev. Poglavitni predmeti našega uvoza so se tikali bombažne tkanine, volnene tkanine, bombažnega prediva, strojev in aparatov, sladkorja, surove kave, surovega bombaža, surovih kož in dr.

URADNE VESTI.

Iz seje glavnega odbora.*

Na zadnji seji glavnega odbora dne 23. marca t. l. so se storili sledeči važni sklepi, po katerih se imajo ravnati vse kmetijske podružnice, podružnični odbori in načelniki:

1. Sprejem novih članov, priglasenih za l. 1924. in sprejetih pod upravo vladnih komisarjev, se razveljavi, ker pristojna pravica sprejemati nove člane edinole glavnemu odboru. Vplačana članarina se smatra kot naročnina za „Kmetovalca“, ki so ga priglasenci dejanski prejeli.

2. Razveljavijo se vsi občni zbori kmetijskih podružnic za l. 1924., ki so se vršili s pomočjo članov, sprejetih nanovo pod upravo vladnih komisarjev. Neveljavni so tudi pri teh občnih zborih izvoljeni delegati za družbeni občni zbor za l. 1924.

3. Nazaj se vzpostavijo vsi načelniki tistih kmetijskih podružnic, ki so bili pod upravo vladnega komisarja profesorja Jarca odstavljani povodom nepravilno sklicanih občnih zbora kmetijskih podružnic.

4. Glavni odbor je sprejel za člane l. 1924. vse one do 31. marca 1924. priglasene in po pravilih kvalificirane osebe,

* Poročilo o poteku seje prinesemo prihodnjič.

ki so jih predlagale kmetijske podružnice ali ki so bile naravnost pri družbi pisмено priglāsene in predlagane po podružničnih funkcionarjih.

5. Glavni odbor je odklonil za 1. 1924. sprejem vseh tistih udov, ki so bili priglāseni neposredno pri Kmetijski družbi, toda brez vsakega podpisa predlagatelja ali pa s ponarejenim podpisom istega.

6. Občni zbori kmetijskih podružnic se imajo za naprej vršiti s člani, priglāsenimi do 31. marca 1925. in sprejetimi po določilih družbenih pravil.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil

2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelniki, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu s natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Adlešiči pri Črnomlju, na Veliki ponedeljek, 13. aprila 1925. po deseti sv. maši v šoli;

Črna, v nedeljo, 19. aprila 1925. ob enajstih dopoldne v stari šoli;

Moste, na Veliki ponedeljek, 13. aprila 1925. ob štirih popoldne v Mostah štev. 42.;

Mala Nedelja, v nedeljo, 19. aprila 1925. po rani sv. maši v šoli;

Planina, v nedeljo, 19. aprila 1925. ob šestih zvečer v Gasilnem domu;

Vransko, v nedeljo, 19. aprila 1925. po prvi sv. maši (ob devetih) v salonu gospoda Brinovca;

Zakot pri Brežicah, v nedeljo, 19. aprila 1925. ob osmih zjutraj v gostilni gospoda Štirna v Brežicah.

Kmetijskim strokovnjakom!

Menda ni delovnega sloja v naši državi, ki ne bi trpel zaradi povojne razdrapanosti in neorientiranosti.

Med vsemi prizadetimi stanovi bo kmetijski uslužbenec pač najbednejši. Industrijski delavci, obrtniki, trgovci in drugi, da celo nam sorodni stanovi so, oklenivši se svojih organizacij, našli kmalu novi so, oklenivši se svoji horganizacij, našli kmalu trdna tla.

In mi? Uslužbenec kmetijske stroke, stroke, ki je v agrarni državi toli pomebnejša, je ostal osamljen in zaradi neorganiziranosti tudi nezaščiten. Če se ga vendarle uvažuje in če uživa ugled, potem je pripisati to važnosti njegovega dela; on sam, kot idejni izvršujoči činitelj, bo dosegel pripadajočo mu pozicijo šele tedaj, ko bo nastopal v strnjanih vrstah, in bo prišel tako tudi do svojih moralnih in gmotnih pravic, ki morajo biti najmanj enake onim drugih stanov.

Tovariši kmetijski strokovnjaki! Imamo svojo stanovsko organizacijo: **Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo** s točasnim sedežem v **Mariaboru** (na vinarski in sadjarski šoli), česar namen je povzdiga kmetijskega pouka, gojenje kolegialnosti med člani, varovanje stanovskih interesov in podpiranje društvenih članov in v posebnih slučajih tudi njih rodbin. Ta organizacija, razširjena l. 1923., je še mlada; ali kali, ki so pognale, so žive in morejo postati važen faktor; ona, dosedaj pogrešena društvena tvorba, ki bo svojim članom skrbna matica.

Vsi uradniki kmetijske stroke, ki so absolvirali kako kmetijsko šolo in so v javni ali zasebni službi, spadajo v okrilje svoje stanovske organizacije. Povabljeni so vsi, da se ji pridružijo; naj bi ne bilo niti enega, ki bi se vabilu ne odzval. Kajti čas beži in naše bedno stanje nam govori dovolj resen memento: **Tovariši, organizirajmo se!** Naj vzplamti med nami misel za skupnost, eliminirajoč grdi individualizem in malomarnost za skupne interese! Kajti v skupnosti je moč in le skupno bomo mogli kronati naše delo, hotenje naše.

Prijave za pristop k društvu s članarino, ki znaša za l. 1925. Din 25, sprejema odbor, pri katerem se dobe tudi poštne položnice.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

Ljubljana Maribor

Konji (prigon v Lj. 267, v M. 13 glav):

1 par dobrih konj 4.000 do 12.000

Voli in krave (prigon v Lj. 97, v M. 609 glav):

1 kg žive teže I.	11.25	10.50 do 12.25
1 „ „ II.	10.25	9.25 do 10.25
1 „ „ III.	9.25	8.25 do 9.25
1 „ „ krave, klobasarice	5.25 do 6.25	4.75 do 6.25

Teleta (prigon v Lj. 2, v M. 13 glav):

1 kg žive teže 12.50 do 14.50 — do —

Prasiči (prigon v Lj. 144 glav, v M. 152 glav):

1 komad 6—8 tednov stari	20.25 do 25.25	15.25 do 20.25
1 „ 3—4 mesece „	—	25.25 do 30.25
1 „ 5—7 „ „	—	50.25 do 62.25
1 „ 8—10 „ „	—	72.25 do 85.25
1 „ enoletni „	—	122.25 do 135.25
1 kg žive teže, debeli	—	12.25 do 13.25
1 „ mrtve teže, debeli	—	16.25 do 17.50

Kože:

1 komad konjske kože	—	17.50 do 20.25
1 kg goveje kože	—	17.50 do 20.25
1 „ telečje kože	—	25.25 do 30.25
1 „ prasičje kože	—	10.25 do 14.25
1 „ gornjega usnja	—	110.25 do 130.25
1 „ podplatov	—	70.25 do 90.25

Perutnina:

1 komad, piščanec	40.25 do 50.25	17.50 do 32.25
1 „ kokoš	—	35.25 do 50.25

Mleko, maslo, jajca, sir:

1 liter mleka	3.25 do 3.50	3.25 do 4.25
1 „ smetane	—	12.25 do 16.25
1 kg čajnega masla	60.25 do 65.25	—
1 „ surovega masla	45.25	44.25 do 50.25
1 „ bohinskega sira	60.25	—
1 „ sirčka	10.25	5.25 do 10.25
1 jajce	0.75 do 1.25	0.75 do 1.25

Žito in drugo:

1 q pšenice	48.25	400.25 do 450.25
1 „ rži	44.25	42.25
1 „ ječmena	41.25	40.25
1 „ ovsa	38.25	35.25
1 „ prosa	31.25	45.25
1 „ koruze (nove, sušene)	30.25	37.25 do 40.25
1 „ ajde	31.25	30.25
1 „ fižola, ribničar	35.25	40.25 do 50.25
1 „ fižola, prepelčar	47.25	—
1 „ krompirja	17.25 do 20.25	15.25 do 20.25

Krma:

1 q sladkega sena	100.25	50.25 do 85.25
1 „ kislega sena	75.25	—
1 „ slame	50.25 do 75.25	50.25 do 65.25

Kurivo:

1 m ³ trdih drv	160.25 do 220.25	175.25 do 200.25
1 „ mehkih drv	120.25 do 150.25	150.25 do 175.25